టాకీ తీసి చూడండి!

ఇక ఈ దిక్కుమాలిన టాకీ లైనులోకి ఎన్నటికీ అడుగుపెట్టను. వాళ్ళ 'ప్రభావతీ ప్రద్యుమ్నం' నామూలంగా చెడిపోయిందని వాళ్ళు దేశమంతా చాటుతున్నారు. వాళ్ళు చాటకపోయినా అటువంటి టాకీలో వేలుపెట్టిన తరవాత నన్నెవరు చేరనిస్తారు మళ్ళీ?

కాని ఈ దిక్కుమాలిన టాకీ అట్లా కావటానికి నేనే కారణమంటే మాత్రం నేను సహించలేను. నా తెలివితేటలలో విశ్వాసం ఉన్నవాళ్ళూ నా స్నేహితులూ నన్ను చూడగానే పెట్టే మొహాలు చూస్తే నాకు ఆత్మహత్య చేసుకోబుద్ధిపుడుతున్నది. నేను జరిగిందంతా చెప్పేస్తాను. నాకు శక్తిలేదు. కాని నేను పనిచేసిన కంపెనీ డైరెక్టర్లనందరినీ దిష్టి బొమ్మలల్లే వేళ్లాడగట్టి "తలా తోకా తెలియకుండా టాకీలు తీస్తామని బయలుదేరిన వారందరికీ ఈగతే పడుతుంది" అని చాటింతామని ఉంది.

మా కంపెనీలో భాగస్తులలో ఒక్కణ్ణి కూడా నేను స్వయంగా ఎరగను. అందులో ఇద్దరు కంపెనీ తరఫున బాడుగకు తీసుకున్న మోటారుకారులో మా ఇంటికి వచ్చారు. వాళ్ళ వెంట మా సూర్యనారాయణ కూడా ఉన్నాడు. వాడి కా కంపెనీతో ఏమి సంబంధమో, వాడి సలహా కంపెనీవారు ఎట్లా ఆమోదించారో, ఆఖరుకు వారికీ వాడికీ ఎట్లా తెగిపోయిందో – ఇవేవీ నాకీనాటికీ తెలియవు. ఆ కంపెనీవారు నన్ను ప్రొడక్షను మేనేజరుగా బుక్కు చెయ్యటానికి నిమిత్తమాత్రుడుగా వాడు రంగం మీదికి వచ్చి ఆ పని కాగానే బయటికి వెళ్ళి తన ప్లీడరు గుమస్తాగిరీలో నిమగ్నుడైపోయినాడు.

నా దగ్గరికి వచ్చిన పెద్దలిద్దరూ, నా దరిద్రస్థితి చూచారు. నేను చవుకగా వస్తానని తెలుసుకున్నారు. వారికి నేనేం చేస్తానో, చెయ్యగలనో, చెయ్యాలో తెలియదు. నన్ను ప్రొడక్షను మేనేజరుగా పెట్టుకోండని నేనే చెప్పాను. వారు నా అనుభవం అడిగారు; నాకు తెలియవలసిన అవసరంలేని విషయాలను గురించి కూడా ప్రశ్నించారు. ప్రతి విషయాన్ని గురించీ కొంత కొంత మాట్లాడగల శక్తి భగవంతుడిచ్చి ఉండటం వల్ల వాళ్ళకేవేవో సమాధానాలు చెప్పాను. వాళ్ళు నన్ను అనేక విషయాలను గురించి సలహాలు కూడా అడిగారు; అవికూడా ఇచ్చాను. వాళ్ళు నా మాటలు సంపూర్ణంగా అర్థం చేసుకుని

వాటితో తృప్తిపడ్డట్టు కనిపించారు. ఒక్క డబ్బు ఖర్చు పెట్టడం విషయంలోనే నేను ఆ ఇద్దరిలోనూ ఒకరికి కోపం తెప్పించాను.

నేను మరేమీ అనలేదు; "ఈ లైనులో అనుభవం లేనివారు సామాన్యంగా దుర్వ్యయం చేస్తారు. ఒక్కొక్కరకం ఖర్చు అవసరమైనదల్లే కనిపించినా గిట్టదు; ఒక్కొక్కదానికి ఎంత ఖర్చు చేస్తే అంతకు పదింతలు ప్రతిఫలం ఉంటుంది. అది తెలుసుకుని ఖర్చు చేస్తే వృథా వ్యయం చాలా తగ్గించుకోవచ్చు" అన్నాను. ఆ మాట మీద ఒకాయన కొంచెం అతిశయంగా, "మనం అటువంటి కక్కుర్తిపడనవసరం లేదు లెండి! లక్ష రూపాయలు అవుతవనే అంచనా వేశాం!" అన్నాడు.

ఈ విషయంలోనే కాదు, నేను మాట్లాడినదానికంతా వారు ఆమోదం కనబరచినప్పుడల్లా నేనన్నది వారి తలకు ఏ మాత్రమూ ఎక్కలేదని క్రమంగా తెలుసుకున్నాను.

చక్కని సాంఘిక సమస్య తీసుకుని కథ రాయించమన్నాను. కథాగ్రా తయారు చేసుకుని నటులను బుక్కు చెయ్యమన్నాను. లేకపోతే చాలా ఇబ్బంది పడిపోమా అన్నారు!

ఆఖరుకు 'ప్రభావతీ ప్రద్యుమ్నం' నిశ్చయం చేశారు. నిశ్చయం చెయ్యటమేమిటి, నటులను బుక్కు చెయ్యటమేమిటి? ప్రభావతి వేషానికి ఆరుగురు ఆడవాళ్ళను బుక్కు చేశారు. ఆరుగురికీ అడ్వాన్సులిచ్చి పిలిపించి రిహార్సల్సు ప్రారంభించారు. రిహార్సల్సంటే మరేమీ లేదు, హార్మోనిస్టును కుదిర్చి సంగీతం అభ్యాసం చెయ్యటం. ఆ హార్మోనిస్టుకు బాపట్ల లక్ష్మీ కాంతయ్య గారి కీర్తనలన్నీ వచ్చును. ఇంతమంది ప్రభావతులూ ఆ ఒక్క ప్రద్యుమ్నుడి మీద పడ్డారు. అందుకని అతన్ని వెళ్ళగొట్టి మరొక హార్మోనిస్టును పిలిచారు. బుక్కయిన ఆడవాళ్ళకు ఏ హార్మోనిస్టయినా ఒకటేనని నేను కంపెనీ వారికి చెప్పాను. కాని నామాట ఎవరికీ అర్థం కాలేదు. కవిని తెచ్చి కథ రాయించేలోపల ముగ్గురు హార్మోనిస్టులయినారు.

ఆ కవి నేను పుట్టక పూర్వం ప్రసిద్ధుడైన నాటకకర్త అని చెప్పారు. ఆయన దగ్గిర అచ్చుపడని ప్రభావతీ ప్రద్యుమ్న నాటకం ఉందిట. దాని సమస్త హక్కులూ మా కంపెనీ వారు నిపుణతతో బేరమాడి ఎనిమిది వందల రూపాయలకు కారు చౌకగా పుచ్చేసుకున్నారు. వేరే డబ్బు పుచ్చుకోకుండా ఆ కవే ఆనాటకానికి 'అనుబంధాలు' రాయటానికి ఒప్పుకోవటం వల్ల కంపెనీకి మరింత కలిసివచ్చింది!

ఆ నాటకంలో పద్యాలూ అనుబంధాలూ కలిసి నూట ఇరవై రెండయినై. అందులో పది అంకాలు; ఇరవై మూడు రంగాలు.

ఈ టాకీలో పాల్గొనటానికి బుక్కయిన నటీనటసముదాయం మొత్తం నలభై ఇద్దరు.

ఇదికాక వంటవాళ్ళూ పనివాళ్ళూ ఇంకో పదిమంది. ఈ బాపతులో వచ్చిన ఒక వ్యక్తిని గురించి ఒక్కముక్క చెబుతాను. అతనెవరో ఎవరికీ తెలియదు. అతను మాలాడ్జికి (తాత్కాలికంగా కంపెనీవారు ఉన్న ఊళ్ళో ఏర్పరచుకున్న ఠికాణాకు) రావటం నేనెరుగుదును. ఎవరు కావాలని అడిగితే "గోపాలస్వామితో కొంచెం మాట్లాడాలి పిలుస్తారా?" అన్నాడు.

గోపాలస్వామి ఎవరో ఎవరికీ తెలియదు. "నువ్వే పిలుచుకో!" అని వాడికి సమాధానం చెప్పారు. ఆ తరవాత వాడు నలుగురితో పాటు లాడ్జిలో అటూ ఇటూ అర్జంటు పని ఉన్నట్టు తిరగసాగాడు. వాడు లాడ్జిలో అడుగుపెట్టిన అరగంటలో ఆడవాళ్ళంతా తలా ఒక పని వాడికంటగట్టారు. ఆ తరవాత వాడి కందరూ పని చెప్పారు. వాడు పని తలాయించటం ప్రారంభించేటప్పటికి పదిరోజులు గడిచింది. వాణ్ణి నిలవదీసి "నువ్వెవరు? నిన్నెవరిక్కడ పనిచెయ్యమన్నారు?" అని అడిగేటప్పటికి వాడికి కంపెనీవారు నెలజీతం బాకీ ఉన్నారు. ఆ జీతం ఇంత అని మాత్రం వాడికే తెలియదు.

అయిందేదో అయిపోయింది, ఉన్నవాణ్ణి ఉండనిమ్మన్నారు కంపెనీవారు. ఇంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టి చిత్రం తీస్తూ, నెలకు పదిహేను రూపాయల దగ్గిర వెనకాడటం నామర్దాగా తోచింది వారికి. నా చెవిలో రహస్యంగా ఒక భాగస్తుడు చాలా దూరాలోచన చేసి అన్నాడు, "ఇప్పుడు మనం వీణ్ణి వెళ్ళగొడితే మనం తీసే టాకీని గురించి ఏకేస్తాడు" అని.

స్టూడియో మాట్లాడటానికి అయిదుగురు భాగస్థులు వెళ్ళారు బొంబాయికి. అక్కడ ఒకడి సహాయం తీసుకున్నారు. వాడు స్టూడియోవారి దగ్గిరనించి కచ్చితంగా వెయ్యి రూపాయల కమిషను మా వాళ్ళ కళ్ళ ఎదటే కొట్టేసి మేం తియ్యబొయ్యే చిత్రాన్ని పుత్ర పౌత్రాభివృద్ధిగా దీవించి తనదారిన తాను చక్కా వెళ్ళాడు. అనుకున్న స్టూడియో అద్దెలో సగం అడ్వాన్సు పారేసి, టెక్నీషియనుల చేతుల్లో, ఎందుకైనా మంచిదని తలా ఒక నూరు రూపాయల పచ్చ కాగితమూ పెట్టి దిగ్విజయం చేసిన మొహాలతో ఇంటికి తిరిగి వచ్చారు మా వాళ్ళు.

మేము బొంబాయి ప్రయాణమయ్యే వరకు నాకయిన ఖర్చు ఇరవై అయిదు వేలు కూడా లేదు!

నేను ప్రొడక్షను మేనేజరు కావటం వల్ల భోజనాది సౌకర్యాలన్నీ చూడటం పనిమీద నేనుండి పోయినాను. మా డైరెక్టరును మేం బొంబాయిలోనే బుక్కు చేసుకున్నాం. అతను తెలుగువాడు. బి.ఎ. తప్పి తండ్రి చావగొడతాడనే భయంతో తల్లి నగలు కొన్ని చేతపట్టుకుని బొంబాయి పారిపోయివచ్చాడుట. బొంబాయిలో అయిదారు నెలలు జలసాగా గడిపాడు. హోటలుకు నెలా పదిహేను రోజులకు బాకీ పడితే, వాళ్ళు అతని బట్టల పెట్టె తొక్కిపెట్టి

డబ్బు తీసుకు వచ్చి పెట్టె పట్టుకుపోమన్నారు. ఆ స్థితిలో మా ముఠా వచ్చి దిగినట్టు తెలిసింది అతనికి; నేరుగా వచ్చేసి మా లాడ్జిలో ఒక పూట మకాం పెట్టి ముందు కవిగారితో స్నేహం చేశాడు. కవిగారు, దొరికాడే చాలునని, తాను రాసిన పద్యాలన్నీ అతనికి వినిపించాడు. మా అతిథి ఆ పద్యాలకు అట్టే పరవశుడై పోయినాడు. ఆ పారవశ్యానికి కవిగారు పరవశుడై పోయి మన కింతకంటె మంచి డైరెక్టరు దొరకడని కచ్చితంగా చెప్పాడు. డైరెక్టరన్న ప్రాణికి మూడువేలకు తక్కువ ఎట్లా ఇస్తారు కనకా? పైగా అతనికి బొంబాయిలో ఉన్న స్టూడియోల పేర్లూ, వాటిని పరిపాలిస్తున్న వారి పేర్లూ, నటుల పేర్లూ, వారి జీతాలు సమస్తమూ తెలుసును! ఇంకో డైరెక్టరుకు మాత్రం ఆ విషయాలను గురించి అంతకంటె ఏం తెలుస్తుందీ?

మాడైరెక్టర్‌గారు అడ్వాన్సు తీసుకొని పనిలో ప్రవేశిస్తూనే తనకు మరొక ప్రభావతి కావాలన్నారు. ఆయన వెంట నన్ను తోడిచ్చి ఆంధ్రదేశం పంపారు ప్రభావతిని మళ్ళా బుక్కు చెయ్యటానికి. దిగిన గడప ఎక్కకుండా మేమిద్దరమూ అయిదువందల ఇళ్ళయినా తిరిగాం. ఆఖరుకు చూపులకు బాగా ఉండే పిల్లను చూసి మా డైరెక్టరు బుక్కుచేశాడు. ఆ పిల్ల పేరు మాణిక్యం. దానికి 'పూర్వానుభవం' లేదు. ఫరవాలేదన్నాడు డైరెక్టరు. అది కంట్రాక్టు కాగితం మీద "మణికంరాలు" అని రాసింది. మా డైరెక్టరుగారు మాకు దీర్ఘమూ, 'కా'కు క్యావడీ స్వయంగా తగిలించి 'రాలు' అనే పదం వాడుక భాషే ననే నెపం మీద అల్లానే ఉండనిచ్చాడు.

కుమారి మాణిక్యాదేవినీ దాని తల్లినీ వెంట బెట్టుకుని బొంబాయి వచ్చాం. దారిలో మా డైరెక్టరుగారు నాతో లోపాయకారిగా అన్నాడు.

"డైరెక్టర్లు హీరోయిన్ భుజాలమీద చెయ్యి వెయ్యటమూ, పక్కన కూర్చో బెట్టుకోవటమూ ధర్మం – విధి – ఆచారం. అది చూసి తెలియని వాళ్ళు ఏడుస్తారు!" అని.

నేనట్లా ఏడిచేవాణ్ణి కానని చెప్పాను. అధర్మంగానే ఆడవాళ్ళమీద చెయ్యి వేసే జబ్బు నాకు చాలా కాలమై ఉందని కూడా చెప్పాను.

డైరెక్టరుగారు నావంక పెద్దకళ్ళు చేసి చూసి, "కొంపతీసి మనలాడ్జిలో అటువంటి వేవీ చెయ్యకండి! చాలా లొల్లి అయిపోతుంది" అన్నారు. ఆ తరవాత అసందర్భంగా, "మణి మాత్రం, బోగందయినప్పటికీ అందరినీ మీద చెయ్యి వెయ్యనివ్వదు!" అని కూడా అన్నారు.

"కంపెనీ డైరెక్టర్లు తప్పరేమో?" అన్నాను. డైరెక్టరు గుండెలో పిడుగుపడింది.

మణికీ తల్లికీ వేరే లాడ్జిలో ఏర్పాటు చేయించాడు డైరెక్టరు. మేము బొంబాయి చేరే లోపల ఆ క్లాజు చేర్చబడ్డది మాణిక్యాలదేవి కంట్రాక్టులో!

ఈ మేళం నాకు కొంత తెలుసునని తెలిసి మా డైరెక్టరుగారు నన్ను తనకు అసిస్టెంటుగా వేసుకున్నారు. ఆనాటి నుంచీ నాసిగరెట్ల ఖర్చూ, సినిమాల ఖర్చూ ఆయనే పెట్టుకోసాగాడు.

మా డైరెక్టరుగారి కేమీ తెలియదని మా కంపెనీవారికి తెలియటానికి రెండు నెలలు పట్టింది. ఆ రెండు నెలల మింజుమలే మేము షూట్‌చేసిన ఫిలిము నంబర్లతో సహా అయిదువేల అడుగులకు పైబడ్డది!

స్టూడియో యజమానే మా మీద కనికరించి, “మీ డైరెక్టరు ఎందుకూ పనికిరాడు. మీ అసిస్టెంటు డైరెక్టరును అడ్డం పెట్టుకుని పనికానివ్వండి. మా టెక్నీషియనులు చాతనయిన సహాయం చేస్తారు!” అని చెప్పిన తరవాత మా కంపెనీవారికి కొంచెం నిద్రమత్తు వదిలింది.

నేను వెనకటి వంద రూపాయల జీతం మీదనే డైరెక్టరు పదవి స్వీకరించాను. ఆనాటి నించీ నేను పచ్చి వెలగకాయలాగా అందరి గొంతులకూ అడ్డుపడ్డాను; నా గొంతుక్కు అడ్డుపడింది మణి.

నన్ను డైరెక్టరు చెయ్యటం నటులకెవరికీ ఇష్టంలేదు. నేను నా ధర్మం నిర్వర్తించటం వారికి అవమానం చెయ్యటంలా తోచింది. నేను సెట్టింగుమీద డైరెక్షను ఇస్తుంటే ఒకానొక నటుడు చాలా ఎగతాళిగా “అయ్యా ఒక్కరోజులో మేము డైరెక్టరు కాలేకపోయినప్పటికీ మాకూ స్టేజీమీద పది పదిహేను సంవత్సరాల అనుభవం ఉందండీ!” అన్నాడు. కామెరామాన్ ముందుకువచ్చి నాతో, “ఆ జంతువు ఏమిటి లెక్చరిస్తాడు సరిగా నిలబడడేం?” అన్నాడు హిందీలో. ఆ జంతువు నాతో అన్నముక్క అతనికి తర్జుమాచేసి చెప్పాను. “వెధవను బూటు తీసుకుని బయటికి తగులు!” అన్నాడు కామెరామాన్. సాటి ఆంధ్రుణ్ణి పైవాడట్లా అంటుంటే నాకు కష్టమే వేసింది.

నామీద చాలా రిపోర్టులు వెళ్ళినై మా ప్రొప్రయిటర్లకి. వారు నన్ను పిలిచి, “అయ్యా మీకు నటుల జోలిదేనికి? మీడైరెక్షనేదో మీరు చూసుకోండి!” అని సవినయంగా చెప్పారు.

ఇక మణి విషయం – నేను డైరెక్టరుగా వ్యవహరించినంత కాలమూ నా స్వార్థం ఏమీ చూసుకోలేదనటానికి మణికంటె మంచి ఉదాహరణ ఇవ్వలేను.

మా టాకీలో నటించటానికి వచ్చిన మూకలోకల్లా మంచిదీ, నన్ను గురించి అసహ్యంగా మాట్లాడనిదీ అది ఒకతే. కాని అందరిలోకి అసమర్థురాలు కూడా అదే – అది వేస్తున్న వేషాన్ని బట్టి చూస్తే నన్ను నానా మాటలూ అన్నవారినీ, అవమానించినవారినీ, నన్ను పడగొట్టటానికి సర్వ కష్టాలూ పడ్డవాళ్ళనీ క్షమించాను – మణిని క్షమించలేదు.

మణి మంచితనానికి ముప్పాతిక మూడు వీసాలు కారణం అది విడిగా, వేరే లాడ్జిలో ఉండటం కావచ్చు. కాని అది అందరూ ఉన్న లాడ్జిలోనే ఉండి అందరితోపాటు నన్ను తూలనాడితే అందుకు నేను దానిమీద వేరే పగ సాధించి ఉండేవాణ్ణి కాను.

నేను మణితో మొదటినించీ చెబుతూనే వచ్చాను – "నువ్వు కథానాయికవు. ఈ టాకీ పాడయినా బాగయినా నీమీదే ఉంది. ఈ స్థితిలో మిగిలిన అందరికన్నా నువ్వెక్కువ శ్రమ పడాలి" అని.

నిజానికి మణి శ్రమపడ్డది. కాని నాకు కావలసిన ఫలితం మాత్రం కనిపించలేదు. దానిచేత మాటలు సరిగా చెప్పించటానికీ సరిగా సంగీతం పాడించటానికీ రోజుకు పదహారు గంటలు రిహార్సలు చేయించాను. దానికోసం షూటింగు ఆపించాను. ఆ రిహార్సలుకోసమని రాత్రీపగలూ అక్కడే పడి ఉండి, అక్కడే భోంచేసి, అక్కడే నిద్రపోయినాను. నా ప్రాణం ఎట్లా విసిగిపోయిందో, ఒక్కొక్కముక్క దానిచేత చెప్పించలేకపోతుంటే నానరాలు పెటపెటా ఎట్లా తెగిపోయినయ్యో, ఓర్పు చచ్చి దానిమీద ఎట్లా ఎగిరిపడ్డానో, ఆఖరుకు నేనంటే దానికి ఎంత సింహస్వప్నమయిందో ఎవరు విచారించారూ?

"ఇంకేం షూటింగు? మా డైరెక్టరు మణిని తగులుకున్నాడు!" అని ప్రారంభించారు మా నటీనటులు. ఇట్లా అంటున్నారని నాకు తెలుసును. కాని నేను లెక్కచెయ్యలేదు.

మణిని బాధపెట్టటంలో నిజానికి అర్థం లేదు. అది అన్యాయం. మొదటినుంచీ ఆ టాకీలో కలిగిన వంకరలన్నీ మణిచేత సరిచేయించటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నానని నాకు తెలుసు. టాకీ మీద లాభం వస్తే నాకు దమ్మిడీ రాదు. కాని టాకీ బాగుపడాలనే యావ తప్ప నాకు మరొకటి లేదు. నన్నట్లా సృష్టించాడు దేవుడు.

కాని నా అంతరాత్మ నాకు చెబుతూనే ఉంది, కళ్ళాలు వదిలేసి టాకీని దానితోవన దాన్ని పోనిమ్మని. ఆ ప్రబోధం నాకు చాలింది కాదు. అంతకంటె మంచి ప్రబోధం నాకు మణే కలిగించింది.

ఒకనాడు పగలల్లా మణిచేత వెట్టిచాకిరీ చేయించాను. అక్కడే భోంచేసి రెండు గంటలు దానికి విశ్రాంతి ఇచ్చి మళ్ళీ రాత్రి తొమ్మిదింటినించీ రిహార్సలు ఎత్తుకున్నాను. అర్ధరాత్రి పదకొండు గంటలయింది. మణి తల్లి మాతో విసిగి నిద్రకుపడ్డది. నాకు శరీరమంతా యంత్రంలో పెట్టి ఒత్తినట్టున్నది.

అకస్మాత్తుగా మణిచేతిలో ఉన్న కాగితాలు పక్కనపెట్టి, రెండు చేతులూ ఎత్తి జోడించి, "నన్నెందుకీ విధంగా చంపుతారు? నాకీపని చేతకాదు. నన్నింటికి పోనివ్వండి! నన్ను బుక్కు చెయ్యమని నేను మీ వెంటపడలేదు. మీరే నన్ను వెతుక్కుంటావచ్చారు...

"నేను నిజంగా అంత మందమతిని కాను. మీరెదురుగా పులిమాదిరిగా కూర్చుంటే నేను బెదిరిపోతున్నాను. నేను ఒంటరిగా ఉన్నప్పుడు ఈ మాటలే ఇంతకంటె బాగా అనుకోగలను.

"మీరింత క్రూరంగా ఉంటారని నేనెరగను. ఈ డైరెక్టరు పని తీసుకునేవరకూ ఈ లాడ్జిలో మీరే మంచి వారనుకున్నాను; నా అదృష్టమో ఏమో, మీరు అందరినీ మించిపోయినారు!" అని బొటబొటా కన్నీరు కార్చి ఏడవసాగింది. నా కాక్షణంలో దాన్ని చూస్తే అపరిమితమైన జాలివేసింది. పాపం! అది ఎన్నడూ ఇటువంటి శ్రమ ఎరుగదు. తల్లి ఎంత గారాబంగా పెంచిందో దానికి అక్షరజ్ఞానం కూడా సరిగా లేదు.

నేను మృదువుగా, "నా ప్రాణం కూడా విసిగిపోయింది, మణీ! ఇక ఈ టాకీ గొడవ ఎత్తను. ఇది ఇవాళ ఉంటుంది, రేపుపోతుంది. అంతకంటే శాశ్వతమయిన విషయం ఏమంటే నువ్వాడదానివీ, నేను మగవాణ్ణీనీ. ఆ సంగతి ఈ పదిహేను రోజుల్లోనూ ఒక క్షణమైనా నాకు జ్ఞాపకం రాలేదు. ఆ బడితెలు నాకు ఆ సంగతి స్పష్టంగా అర్థమయ్యేటట్టు చెబుతూనే ఉన్నా, నా మట్టిబుర్ర కెక్కలేదు. ఇకముందు ఆ మాట మరిచిపోను ... ఆ దీపం ఆర్పేసి ఇట్లా వచ్చి కూర్చో! కబుర్లు చెప్పు" అన్నాను.

❀ ❀ ❀ ❀ ❀

మా ప్రొడ్యూసర్లు ఎంత సేపు నన్ను దెప్పినా నేను మాణిక్యాన్ని తగులుకు పోయినానని, అందువల్ల వాళ్ళకు కలిగినమేలు, నేను చేసిన ఏ మంచి పనివల్లా కలగలేదు. నన్ను చూస్తే భయంపోయి, నాదగ్గిర చనువు దొరికిన తరవాత మణి నాకు కావలసినట్టు నటించగలిగింది. ప్రభావతీ ప్రద్యుమ్నం దిక్కూదివాణమూ లేకుండా పోయిందంటే దానికి తగిన కారణాలు వేల సంఖ్యలో ఉన్నై. మాణిక్యం ఏమీ చెడలేదు. ఆ దరిద్రపు చిత్రంలో దాన్ని చూసి అది పనికి వస్తుందని కనుక్కోగలిగిన పెద్ద మనుష్యులు అప్పుడే దాన్ని మరొక టాకీలోకి బుక్కు చేశారు. రేపీపాటికి అది మరొక ఆంధ్రతార అయి కూర్చుంటుంది.

ఎటువచ్చీ ఆ కారణంగా ఎందుకూ కాకుండా పోయిందెవరంటే – నేనే.

మొదటి ముద్రణ : భారతి, సెప్టెంబర్ 1939